

I. OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

Aquesta assignatura pretén introduir l'estudiant en la perspectiva sociològica, tot facilitant-li algunes de les principals eines conceptuals i teòriques bàsiques que ens permeten aproximar-nos a la comprensió dels fenòmens socials i, més concretament a la complexitat de la nostra societat. La sociologia s'aproxima als fets socials d'una manera científica, per tant, metòdica i sistemàtica, diferent de la quotidiana, amb l'objectiu d'arribar a conèixer unes lògiques de funcionament que la major part de les vegades son latents o amagades. Aquesta aspiració de comprendre com funcionen les coses, es útil per qualsevol individu en saber-se condicionat per un marc estructural ampli i es a la vegada indispensable per controlar i transformar la societat.

Amb aquesta finalitat l'assignatura presenta, en primer lloc, les principals característiques de la perspectiva sociològica tot fent referència a les circumstàncies socials i històriques que fan naixer aquesta disciplina. També es reflexiona sobre la condició social del ésser humà i la relació entre l'individu i la societat. Posteriorment, es treballa la qüestió fonamental de la reproducció de l'ordre social, a través dels processos de socialització i de institucionalització i, a mode d'exemple, s'estudien algunes de les principals institucions com l'escola, la família i d'altres. Finalment es mostra com els processos de socialització i institucionalització es donen en un determinat context socio-econòmic i polític fortament marcat per desigualtats socials i per relacions de poder i de dominació entre els diferents grups que formen la societat.

II. TEMARI

1. INTRODUCCIÓ

1.1. La sociologia

La perspectiva sociològica. Els orígens de la sociologia. Els grans temes de la sociologia: relacions socials, canvi social, desigualtat, ordre i conflicte. Principals característiques de la perspectiva sociològica.

1.2. La societat

Natura i cultura: la persona com a ésser social. Estructura social, acció social i interacció. La realitat de la vida quotidiana i el món donat per descomptat. Sociologia, història i biografia.

2. ELS GRANS PROCESSOS DE LA VIDA EN SOCIETAT

2.1. El procés de socialització

La societat com a realitat també subjectiva. Els mecanismes de socialització. Els agents de socialització. Socialització i identitat personal. Socialització primària i secundària. Els processos de ressocialització. La marginalitat: "normalitat" i "desviació" social.

2.2. El procés d'institucionalització

La societat com a realitat objectiva. Tipificacions, rols i rutines. El concepte d'institució. Objectivació, interpretació i justificació de la realitat: el concepte de legitimació. Característiques de les institucions i tipus d'institucions.

3. LA INSERCIÓ EN LA SOCIETAT

3.1 La família

Models d'organització de la institució familiar. Família i esfera privada. Família i gènere. Família i classe social.

3.2 L'educació

La institució educativa en les societats contemporànies. Educació i control social. Educació i gènere. Educació i classe social.

3.3 Els mitjans de comunicació

Els mitjans i la construcció d'evidències col·lectives. Propaganda, publicitat i ideologia. Del reflex de l'opinió pública a la creació d'opinió.

4. EL MARC ESTRUCTURAL DE LA VIDA EN SOCIETAT

4.1 Divisió del treball, desigualtat social i classes socials

El treball i la divisió social i sexual del treball. Les formes de desigualtat social. Diferenciació social, estratificació social i classes socials. L'estructura de classes en la societat industrial. L'estructura de classes en les societats capitalistes avançades.

4.2. El poder i l'Estat

Poder i autoritat. La legitimació del poder. L'autoritat racional-legal i l'Estat. La burocratització de la societat. Característiques de les organitzacions burocràtiques.

5. CONCLUSIÓ

5.1. Recapitulació

L'individu i la societat, des de la perspectiva sociològica.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica

- Peter Berger, *Invitació a la sociologia*, Barcelona, Herder, 1986. Original: *Invitation to Sociology*. Nova York: Anchor Books / Double & Company, 1963.
- Fausto Miguélez et al., *Desigualtat i canvi. L'estructura social contemporània*, Barcelona, Proa/UAB, 1997.

Bibliografia complementària

- Peter Berger i Thomas Luckmann, *La construcció social de la realitat*, Barcelona, Herder, 1988. Original: *The Social Construction of Reality*. Nova York: Anchor, 1967.
- Mills, C. Wright (1987) *La imaginación sociológica*, Barcelona, Herder.

Manuels i diccionari recomanats i de consulta

- Anthony Giddens, *Sociología*, Madrid: Alianza, 1998. Original: *Sociology*. Londres: Blackwell Pub, 2001 (2a. ed.).
- Craig Calhoun, Donald Light, Suzanne Keller, *Sociología*, Madrid: McGraw-Hill, 2000. Original: *Sociology*. Harper, 1994. (2a. ed.).
- John J. Macionis i Ken Plummer, *Sociología*, Madrid: Prentice Hall, 1999. Original: *Sociology, a global introduction*. 1997.
- Guy Rocher, *Introducción a la sociología general*, Barcelona: Herder, 1996. (1ª ed., 12ª imp.) Original: *A General Introduction To Sociology. A Theoretical Perspective*. Canadà: Macmillan, 1970.
- Salvador Cardús (Ed.) *La mirada del sociòleg*. Barcelona: UOC/Proa, 1999.
- TERMCAT, Centre de Terminologia/ Fundació Barcelona. *Diccionari de sociologia*. Barcelona: Fundació Barcelona, 1992. 95 p.

III. REFERÈNCIES PER ESTRUCTURAR EL TREBALL DE L'ALUMNAT

- El bloc I (Introducció) i el Bloc II (Els grans processos de la vida en societat) es desenvoluparan a partir de classes magistrals, comentaris i discussions a classe de textos bàsics de lectura obligatòria.
- El bloc III (La inserció de l'individu en la societat) està concebut com una exemplificació en fenòmens socials concrets del que s'ha treballat en els blocs anteriors. Una introducció a la temàtica la farà el professor/a a partir de l'exposició i el comentari de textos com en l'apartat anterior.
A l'entorn d'aquest bloc s'organitzen treballs pràctics sobre temes fonamentals lligats a aquesta part del programa, com ara la Família i l'Escola.
- El Bloc IV del programa (El marc estructural de la vida en societat) s'organitza d'una manera semblant als anteriors. Una part amb presentacions del professor/a i discussió i debat sobre materials i l'altra a partir de treballs pràctics organitzats de manera similar els anteriors. En aquests cas els temes són el Treball i el Consum.
- L'avaluació de l'assignatura es fa de la següent manera:
 - a) Continguts fonamentals del curs: Exercicis de mapes conceptuals o recensions de material teòric, treballs pràctics, presentació, exposició en seminaris i discussió: 50% de la nota final.
 - b) Una prova escrita al final de cada quadrimestre: 50% de la nota final.
 - c) Al començament de curs es lliurarà un programa detallat de pràctiques amb la descripció de les activitats a dur a terme i el calendari de lliuraments.